

21.1000452

Raadsvoorstel

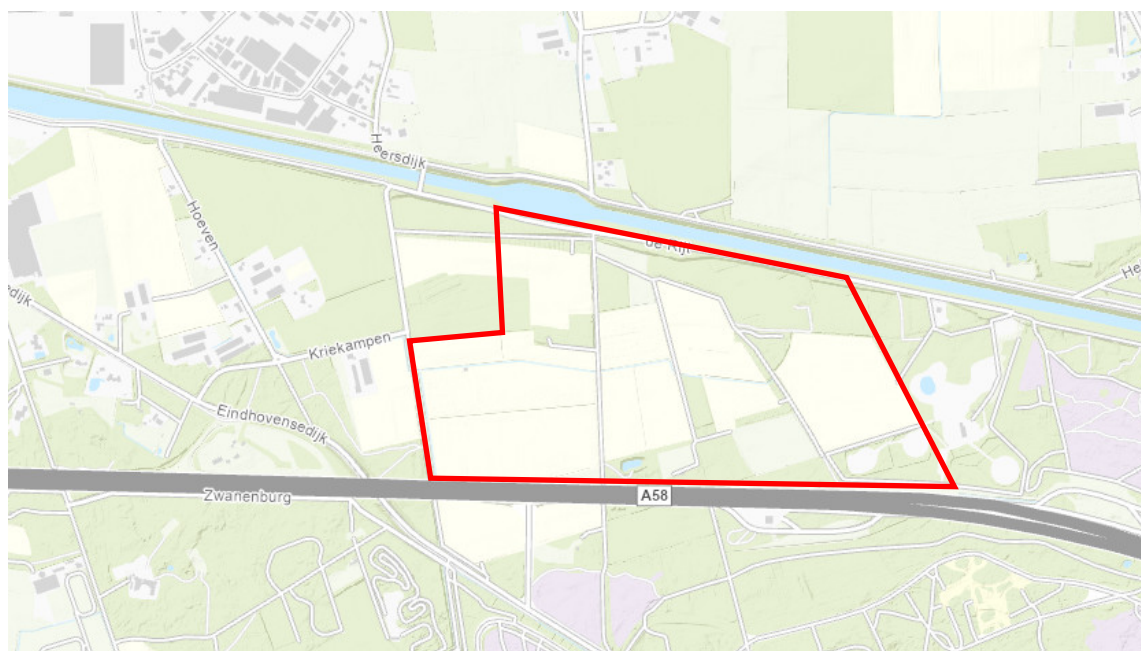
Vergaderdatum:	1 juni 2021	Registratienummer:	21.1000452
Datum Presidium:	11 mei 2021		
Datum B&W Besluit:	4 mei 2021		

Onderwerp

Zoekgebied zonne-energie Kriekampen

Voorstel

1. Kriekampen (zie figuur 1) aan te wijzen als zoekgebied voor zonne-energie.
2. Zoekgebied Kriekampen open te stellen van 2 juni 2021 tot en met 30 september 2021 (4 maanden).
3. Alleen zonnepark(en) in zoekgebied Kriekampen toe te staan die bestaande groenstructuren en landschapselementen respecteren, behouden en waar mogelijk versterken.
4. Een budget toe te kennen van € 71.400 ten behoeve van het zoekgebied Kriekampen.
5. Dit budget (€ 71.400) te dekken uit de reserve beleidsprogramma 2018-2022.

Figuur 1: zoekgebied voor zonne-energie Kriekampen (in rood)

Aanleiding

Op 30 juni 2020 stelde uw raad het beleid grootschalige zonne- en windenergie vast. In het beleid is vastgelegd dat zonne- en windenergie ontwikkeld mag worden in door de gemeente aangewezen zoekgebieden. Uw raad heeft op 2 maart 2021 aan het college gevraagd om het gebied 'Kriekampen' als zoekgebied voor zonne-energie aan te dragen. Uw raad heeft te kennen gegeven snelheid te willen maken met de energietransitie en Kriekampen als geschikte locatie te zien. Het college geeft met dit voorstel uitvoer aan de vraag van uw raad.

Omwonenden in een straal van 1 km rondom het voorgestelde zoekgebied hebben een brief ontvangen om dit voorstel aan te kondigen. Ook hebben zij de mogelijkheid zich aan te melden voor een mailinglijst. Dit is ook gebeurd bij eerder voorgestelde zoekgebieden.

Argumenten

1.1 In het beleid grootschalige zonne- en windenergie is vastgelegd dat het gebied Kriekampen geschikt is voor zonne-energie. Dit beleid is mede onderbouwd met een planMER: milieuonderzoek naar de effecten van zonne- en windparken in de Kempen. Dit beleid is op 30 juni 2020 vastgesteld door uw raad. Te ontwikkelen zonneparken in dit zoekgebied moeten voldaan en worden getoetst aan dit beleid.

1.2 In het concept landschapskwaliteitsplan (LKP) is opgenomen dat in het gebied 'boskamers aan de A58', waaronder gebied Kriekampen valt, energie opwek gewenst is. Het LKP geeft onder andere richting aan welke gebieden het wel en niet wenselijk is dat grootschalige zonne- en windenergie wordt ontwikkeld, afgezet tegen andere ruimtelijke vraagstukken. Per gebied wordt aangegeven of energie opwek in dat gebied zeer wenselijk, wenselijk, neutraal of ongewenst is. Wanneer wordt ingezet op grootschalige energie opwek is er minder of geen kans en ruimte voor de ontwikkeling van andere mogelijkheden.

1.3 De opwek van meer duurzame energie is nodig voor het behalen van de ambitie 'Oirschot energieneutraal in 2040'. Het zoekgebied is 57 hectare, waarvan circa 38 hectare geschikt voor zonnevelden. Indien op 90% van deze geschikte gronden zonnevelden worden geplaatst dan is de potentiële energieopbrengst 0,12 PJ/jaar¹. Om in Oirschot in 2040 energieneutraal te zijn moet ongeveer 2,5 PJ/jaar duurzaam opgewekt worden (bron: SMART stappenplan gemeente Oirschot).

1.4 Grondeigenaren en ontwikkelaars hebben meerdere keren aangegeven interesse te hebben in de ontwikkeling van zonneparken in het gebied Kriekampen.

2.1 Het is realistisch dat in vijf maanden een plan wordt gerealiseerd.

Deze termijn is besproken met ondernemers die aangegeven hebben interesse te hebben in het gebied te ontwikkelen. Tijdens deze openstelling kunnen projectvoorstellen worden ontwikkeld en ingediend worden. Pas na deze periode worden alle projectvoorstellen getoetst en beoordeeld. Dit geeft

¹ Per hectare zonneveld kan 0,0036 PJ/jaar opgewekt worden (bron: planMER grootschalige zonne- en windenergie de Kempen, paragraaf 7.10.2).

ontwikkelaars ook de mogelijkheid om een planning na te streven waarbij zij een aanvraag kunnen indienen voor de SDE++ in het najaar van 2022. SDE staat voor simulering duurzame energieproductie en is een subsidieregeling van het Rijk.

Door een gebied 'open te stellen' worden grondeigenaren nadrukkelijk *niet gedwongen* om zonneparken te ontwikkelen. Grondeigenaren krijgen met de openstelling een *mogelijkheid* tot het ontwikkelen van zonneparken.

3.1 Door bestaande groenstructuren en landschapselementen te respecteren, behouden en waar mogelijk te versterken.

Belangrijke aandachtspunten zijn de zichtlijnen vanuit woningen, de snelweg en het kanaal.

Gebied Kriekampen wordt in LKP omschreven als 'Boskamers aan de A58': "Het landschap ten zuiden van het Wilhelminakanaal bij Oirschot bestaat uit een afwisseling van kleine bossen en lijnvormige landschapselementen zoals singels en bomenrijen. Door het besloten karakter en de goede ontsluiting biedt het gebied ruimte voor bedrijfslocaties of nieuwe vormen van verblijfs- en dagrecreatie, waaronder doorontwikkeling van de passantenhaven. Ook kunnen boskamers ingezet worden voor kleinschalige zonne-energie. Verschillende invullingen zijn per boskamer mogelijk."

In het beleid grootschalige zonne- en windenergie is vastgelegd dat middelgrote zonneparken (met een omvang van 2 tot 10 hectare) inpasbaar zijn in de oude zandontginningslandschappen. Zoekgebied Kriekampen bevindt zich in de oude zandontginningslandschappen. Dit heeft betrekking op het landschappelijk ontwerp van de zonneparken. Concreet betekent dit dat meerdere zonneparken in dit zoekgebied ontwikkeld mogen van ieder maximaal 10 hectare aaneengesloten zonnepanelen waarbij sprake is van goede landschappelijke inpassing, passend bij de kleinschaligheid en structuur van de oude zandontginningslandschappen. Het totaal aan zonneparken in het zoekgebied mag de 'draagkracht' van het landschap niet overschrijden. Het geheel wordt getoetst aan het beleid (zie argument 1.1). Het is wel toegestaan dat de verschillende zonneparken behoren tot één projectvoorstel en/of één ontwikkelaar. Het uitgangspunt voor de ontwikkeling van de zonneparken in het gebied is, om de bestaande groenstructuren en landschapselementen te respecteren, behouden en waar mogelijk te versterken. Uiteraard moet rekening worden gehouden met alle waardevolle elementen in het gebied (denk aan o.a. cultuur historie en archeologie) en moet waar mogelijk maatwerk worden toegepast door de ontwikkelaar om een vergunning te verkrijgen voor de bouw van een zonnepark.

4.1 Ambtelijke (RO-)capaciteit binnen de gemeente voor het behandelen van ruimtelijke plannen is beperkt.

Indien meerdere gebieden gelijktijdig ontwikkeld worden, betekent dit dat er direct extra ambtelijke (RO-)capaciteit ingehuurd moet worden voor het gehele vergunningsproces.

Zoekgebied Kattenberg, Bekersberg, Stille Wille (KBS) is gesloten maar door de coronamaatregelen hebben de initiatiefnemers meer tijd gekregen voor het participatieproces. Hierdoor gaan beide ontwikkelingen, Kriekampen én KBS, tegelijk lopen waardoor meer (RO-)capaciteit nodig is.

4.2 Er worden leges geheven op het behandelen van principeverzoeken en

omgevingsvergunningaanvragen. Deze leges bedragen maximaal € 22.920. Ten behoeve van het

deskundigenpanel kunnen alleen leges worden geheven indien het betreffende plan ook daadwerkelijk wordt ingediend als principeverzoek. De leges hiervoor bedragen maximaal € 8.400 per ingediend plan als principeverzoek.

De kosten gaan echter uit voor de baten. Dat betekent dat er eerst een budget beschikbaar moet zijn voor de inhuur van extra (RO-)capaciteit en daarna pas leges geïnd kunnen worden.

4.3 We beogen om zonne- en windparken niet alleen 'te toetsen' maar vooral een faciliterende en begeleidende rol op te pakken als gemeente. Zo vervullen we als gemeente niet simpelweg 'onze taak' maar werken we integraal toe naar de beste ontwikkelingen voor onze gemeente. Daarmee werken we op een manier zoals die ook met de nieuwe omgevingswet beoogt wordt. Dit vergt echter een andere manier van werken: meer afstemmen, samen en integraal werken. Gezien deze nieuwe werkwijze kost dit meer (RO-)capaciteit voor de ambtelijke organisatie en zijn leges niet altijd dekkend. Ook betekent dat extra ambtelijke (RO-)capaciteit ingehuurd moet worden om het amendement uit te voeren.

5.1 In de begroting is met deze kosten geen rekening gehouden. Zie verdere toelichting onder 'kosten en dekking'.

Risico's

- Corona(maatregelen) hebben mogelijk een effect op de ontwikkeling van zonneparken, bijvoorbeeld op de mogelijkheid om een goede omgevingsdialog te voeren. Verlenging van de openstelling van zoekgebieden kan hierdoor noodzakelijk zijn.
- Het Landschapskwaliteitsplan (LKP) heeft ter inzage gelegen en er zijn zienswijzen opgehaald. Het LKP is echter nog niet vastgesteld door uw raad.
- Door de ambtelijke druk heeft minimale integrale afstemming kunnen plaatsvinden.
- Momenteel is er sprake van schaarste op het elektriciteitsnet. Grondgebonden zonne- en windparken kunnen netcapaciteit in beslag nemen waardoor zonneparken op grote daken niet aangesloten kunnen worden (zie ook bijlage A). Dit kan bijvoorbeeld leiden tot politieke spanningen bij/met buurgemeenten die ook duurzame energie willen opwekken en terug leveren aan het net. Door een, met de netbeheerder afgestemde, meerjarenplanning op te stellen krijgt de netbeheerder inzicht in waar en hoeveel het elektriciteitsnet uitgebreid moet worden. Hieronder zal een alternatief worden gegeven om dit risico te vermijden.
- Er liggen voor de gemeente Oirschot opgaven op het gebied van (mobiliteits)infrastructuur. Het ligt in de lijn der verwachting dat rondom het gebied Kriekampen ruimte nodig is voor de aanleg van deze infrastructuur. Daar waar een zonnepark ligt, kan deze infrastructuur niet worden aangelegd. Om dit risico te beheersen is de noordwestelijk hoek van het gebied Kriekampen niet aangewezen als zoekgebied voor zonne-energie. Zo blijft er ruimte behouden voor de ontwikkeling van toekomstige infrastructuur.

Alternatieven

De openstelling van zoekgebied Kriekampen zal leiden tot het vollopen van hoogspanningsstation Best. Hierdoor kunnen grote zonneparken op daken (> 3x80A) in omgeving Oirschot, Best, Son en Breugel in de nabije toekomst niet meer aangesloten worden. Enexis heeft dit omschreven in een brief (bijlage A). Een mogelijk alternatief is om zoekgebied Kriekampen pas open te stellen nadat de netcapaciteit is uitgebreid (ter vervanging van beslispunt 2). Dit duurt enkele jaren.

Kosten en dekking

Voor de inzet van het deskundigenpanel en de ambtelijke inzet is een budget van € 71.400 nodig. Een groot gedeelte van deze kosten kunnen verhaald worden via de leges.

In de huidige formatie en budgetten is rekening gehouden met een gefaseerde openstelling van gebieden voor zonne- en/of windenergie. Het zoekgebied 'Kattenbergsesteeg/ Bekersberg/ Stille Wille' is gesloten op 1 maart 2021. Echter is door de corona-maatregelen geen participatie mogelijk geweest. In goed overleg met ontwikkelaars wordt daarom met ontwikkelaars een termijn afgesproken waarop zij de participatie wel uitgevoerd kunnen hebben. De ontwikkeling van beide zoekgebieden gaan elkaar zeer waarschijnlijk overlappen. Hierdoor ontstaat een extra piek in de werkzaamheden waarvoor binnen de bestaande formatie geen capaciteit voor is. Dit betekent dat direct extra ambtelijke capaciteit ingehuurd moet worden.

In de begroting is met deze kosten geen rekening gehouden. Gezien het eenmalige karakter van de kosten heeft dan dekking uit een reserve de voorkeur. Omdat al eerder eenmalige kosten voor de energietransitie zijn gedekt uit de reserve beleidsprogramma 2018-2022 stellen wij voor om ook deze € 71.400 te dekken uit de reserve beleidsprogramma 2018-2022. Deze reserve is nu € 310.058.

Vervolg

- Na de sluitingsdatum van het zoekgebied Kriekampen worden ingediende plannen beoordeeld door het deskundigenpanel van de gemeente Oirschot. Beoordelen gebeurt in twee rondes. In de eerste ronde ligt de nadruk op advies en aanbevelingen voor de ontwikkelaar om het plan te verbeteren. Bij de tweede ronde wordt beoordeeld of en hoe de aanbevelingen zijn doorgevoerd en wordt een advies aan de gemeente (positief of negatief). Indien positief volgt een principeverzoek en start het vergunningverleningsproces.
- In 2011 is door de raad de 'algemene verklaring van geen bedenkingen' vastgesteld. Hierin staat ook dat de gemeenteraad geen 'verklaring van geen bedenkingen' hoeft af te geven voor omgevingsvergunningen voor bouwwerken, niet zijnde gebouwen, die niet hoger zijn dan 15 meter.
 - Zonnevelden zijn over het algemeen lager dan 15 meter. Een 'verklaring van geen bedenkingen' van de gemeenteraad voor het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van het geldende bestemmingsplan is dus niet noodzakelijk voor zonnevelden in het opengestelde gebied. Dat betekent dat een voorstel voor een zonneveld dat past binnen het gestelde beleid, niet meer wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Dit zorgt ook voor

21.I000452

snelheid in de ontwikkeling van zonnevelden (het proces om te komen tot een 'verklaring van geen bedenkingen' kost een aantal maanden).

- Windparken zijn hoger dan 15 meter, een 'verklaring van geen bedenkingen' van de gemeenteraad voor het verlenen van een omgevingsvergunning in afwijking van het geldende bestemmingsplan is dus noodzakelijk voor windparken in toekomstig opengestelde gebieden.
- Na vaststelling van het Landschapskwaliteitsplan (LKP) wordt een meerjarenplanning met zoekgebieden (waar en wanneer) voorgelegd aan uw raad.

Bijlagen

Bijlage A - Brief van Enexis aan college Oirschot 06042021_D01

Oirschot, 4 mei 2021

burgemeester en wethouders,

Saskia Willems-van Ulden
secretaris

Judith Keijzers-Verschelling
burgemeester

21.I000452

Raadsbesluit

Vergaderdatum:	1 juni 2021	Registratienummer:	21.I000452
-----------------------	-------------	---------------------------	------------

De raad der gemeente Oirschot;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 4 mei 2021;
gegeven de agendering door het Presidium d.d. 11 mei 2021;

besluit:

1. Kriekampen (zie figuur 1) aan te wijzen als zoekgebied voor zonne-energie.
2. Zoekgebied Kriekampen open te stellen van 2 juni 2021 tot en met 30 september 2021 (4 maanden).
3. Alleen zonnepark(en) in zoekgebied Kriekampen toe te staan die bestaande groenstructuren en landschapselementen respecteren, behouden en waar mogelijk versterken.
4. Een budget toe te kennen van € 71.400 ten behoeve van het zoekgebied Kriekampen.
5. Dit budget (€ 71.400) te dekken uit de reserve beleidsprogramma 2018-2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de gemeenteraad van Oirschot van 1 juni 2021,

De gemeenteraad,

Han Struijs,
griffier

Judith Keijzers-Verschelling,
voorzitter